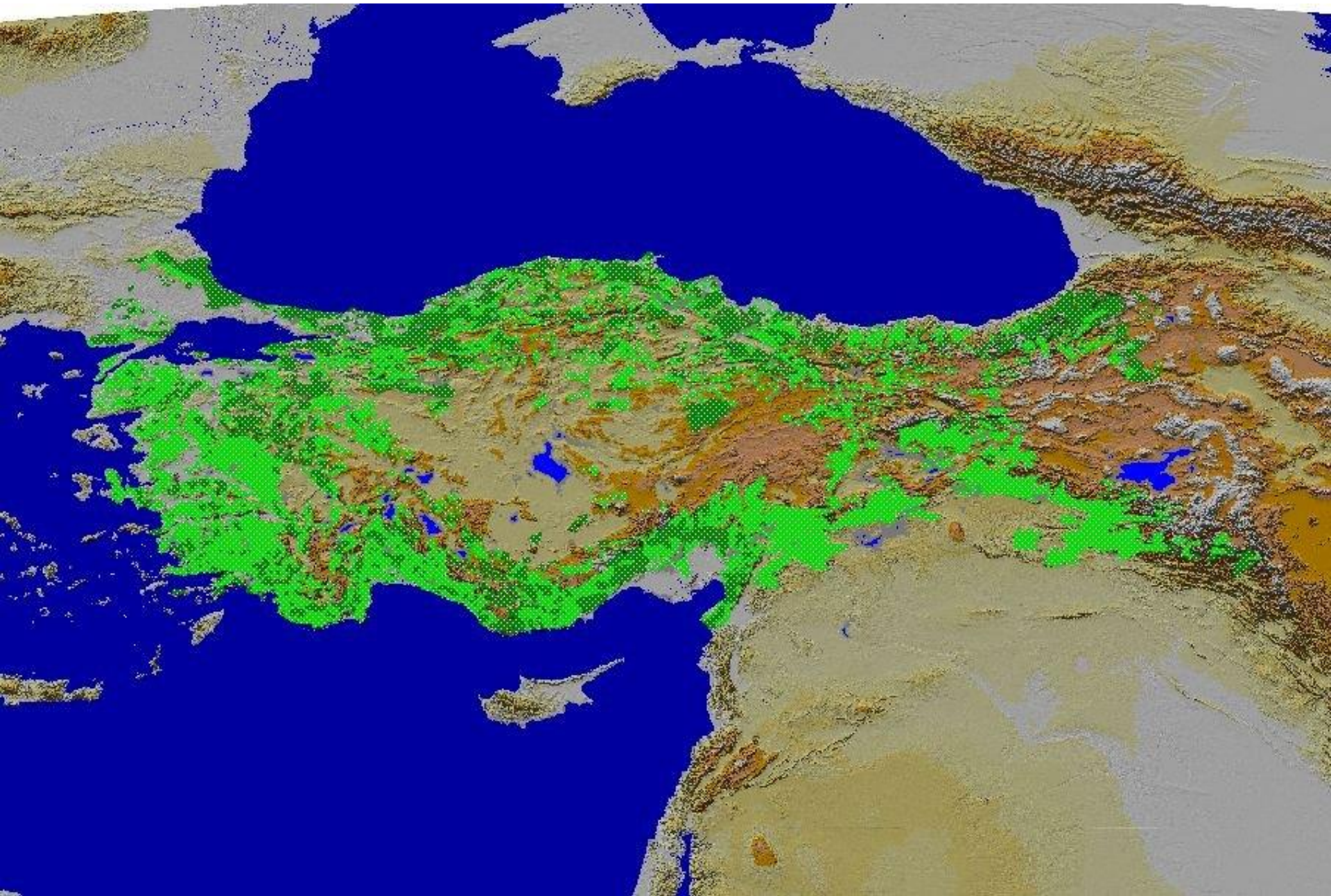

TÜRKİYE ORMAN KAYNAKLARI

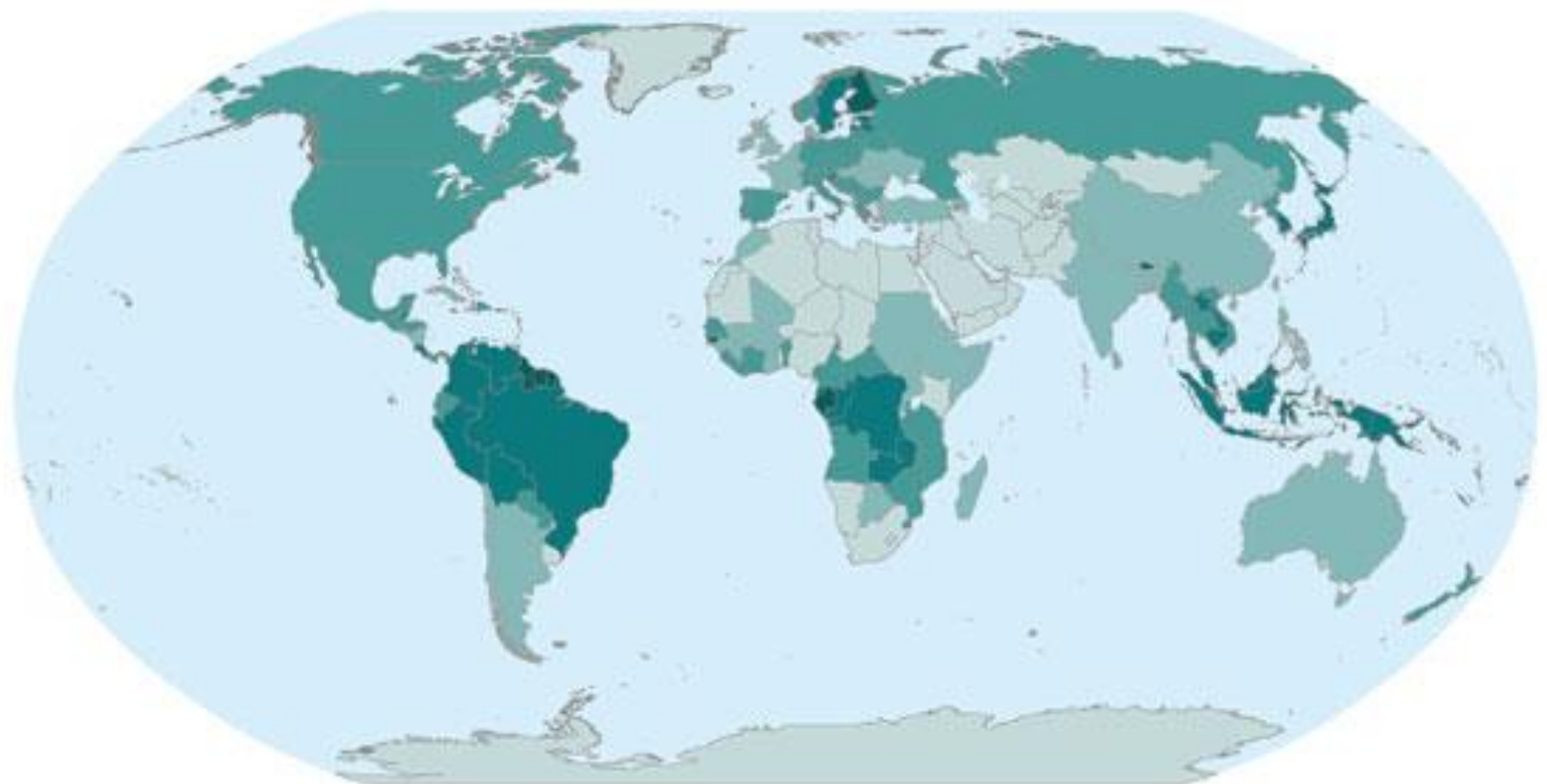

Ormanlık Alanlar

Envanter Dönemi	Orman Alanı	%
1980 (1963-1972)	20.199.296	26.1
1997 (1963-1996)	20.703.122	26.6
2004 (1973-2004)	21.188.747	27.2
2015	22 342 935	28.5

Ülke Genel Alanı 77.99 milyon ha.

FIGURE 2
Forest area as a percentage of total land area by country, 2010

(%)

FAO verilerine göre, Dünya genel alanının yaklaşık yüzde 30'u ormanlarla kaplıdır. Ormanla örtülü olma oranı Güney Amerika'da yüzde 51, Birleşik Devletler Topluluğu'nda yüzde 35, Avrupa'da yüzde 27, Orta ve Kuzey Amerika'da yüzde 25, Afrika'da yüzde 18, Asya'da yüzde 17, Okyanusya'da yüzde 10 civarındadır.

Verimli Ormanların Tarihsel Gelişimi

Envanter Dönemi	Verimli Orman Alanı	%
1980	8.856.000	43.8
1997	10.548.000	50.9
2004	10.621.221	50.1
2015	12 704 148	56.8

Ülkemiz Ormanlarının Ağaç Serveti

Envanter Dönemi	Ağaç Serveti (milyon m3)	Birim Alanda (m3/ha)
1980	927	46
1997	1 159	59
2004	1 288	61
2015	1 611	72.2

Yıllık Ağaç Serveti Artımı

Envanter Dönemi	Artım (milyon m ³)	Birim Alanda Artım (m ³ /ha)
1980	27.7	1.37
1997	32.1	1.55
2004	36.3	1.71
2015	45.9	2.06

TORUL KÜRTÜN TRABZON

Torul-Kürtün-Trabzon Yol Ayrımı

1994

Torul-Kürtün-Trabzon Yol Ayrımı

2011

Tablo 11: Ormanlık Alanların Asli Ağaç Türlerine Dağılımı

Ağaç Türü	Normal Kapalı (ha)	Boşluklu Kapalı (ha)	Toplam (ha)	%
Meşe	2.382.933	3.503.262	5.886.195	26,34
Kızılçam	3.451.269	2.158.946	5.610.215	25,11
Karaçam	2.727.524	1.517.397	4.244.921	19,00
Kayın	1.630.196	269.733	1.899.929	8,50
Sarıçam	882.231	636.698	1.518.929	6,80
Ardıç	218.303	740.120	958.423	4,29
Göknar	383.422	201.359	584.781	2,62
Sedir	247.162	235.229	482.391	2,16
Ladin	229.191	93.666	322.857	1,45
Fıstıkçamı	128.721	33.250	161.971	0,72
Kızılağaç	113.161	33.569	146.730	0,66
Kestane	68.229	20.214	88.443	0,40
Gürgen	28.252	6.737	34.989	0,16
Kavak	6.445	9.843	16.288	0,07
İhlamur	10.408	2.166	12.574	0,06
Dişbudak	6.707	505	7.212	0,03
Okaliptüs	1.353	51	1.404	0,01
Diğer türler	188.641	176.042	364.683	1,63
GENEL TOPLAM	12.704.148	9.638.787	22.342.935	100

Diğer türler servi, balıncı, sabılcı, radiata, camı, yalancı akasya, çınar, cevizsüla ile ismi belirtilmeyen birçok

•Türkiye Ormanlarının Etası

•Türkiye ormanlarının yıllık etası ortalama yılda 16.3 milyon m³ olarak belirlenmiş bulunmaktadır.

•Yaban Hayatı

•Ülkemiz ormanları yaban hayatı yönünden de oldukça zengindir. Doğrudan yaban hayatı zenginliğinin korunması bakımından ülkemizde 1966 yılından itibaren bazı tedbirler alınmaya başlanılmıştır.

- **118** adet "yaban hayatı koruma alanları" **1 816 583** hektar
- 24 adet "yaban hayvanı yerleşme alanı" ve
- 40 adet de "av üretme istasyonu" kurulmuştur.

• Ülkemizde 415 kuş türü koruma altına alınmıştır. Çevre ve Orman Bakanlığı kayıtlarına göre ülkemizde 132 memeli, 450 kuş, 106 sürüngen türü bulunmaktadır.

Türkiye'de Av Hayvanı Türleri ve Sayıları

Türler	Latince	Sayı (Tahmin)
Geyik	<i>Cervus elaphus</i>	7 500
Karaca	<i>Capreolus capreolus</i>	20 000
Alageyik	<i>Dama dama</i>	750
Yaban keçisi	<i>Capra aegagus</i>	25 000
Yaban koyunu	<i>Ovis ammon anatolica</i>	2 000
Yaban domuzu	<i>Sus scrofa</i>	80 000
Ayı	<i>Ursus arctos</i>	2 000
Tavşan	<i>Lepus aauropeus</i>	1 800 000
Sülün-Turaç	<i>Phasianus colchicus-Francolinus</i>	5 000
Keklik-Çil	<i>Alectoris spp.-Perdix perdix</i>	2 500 000
Su kuşları		4 000 000
Diğerleri		1 000 000

Sansar, Porsuk, Kokarca, Sırtlan ve Ceylan gibi memelilerle, Toy, Mezgeldek, Bağirtlak gibi kuşları içermektedir.

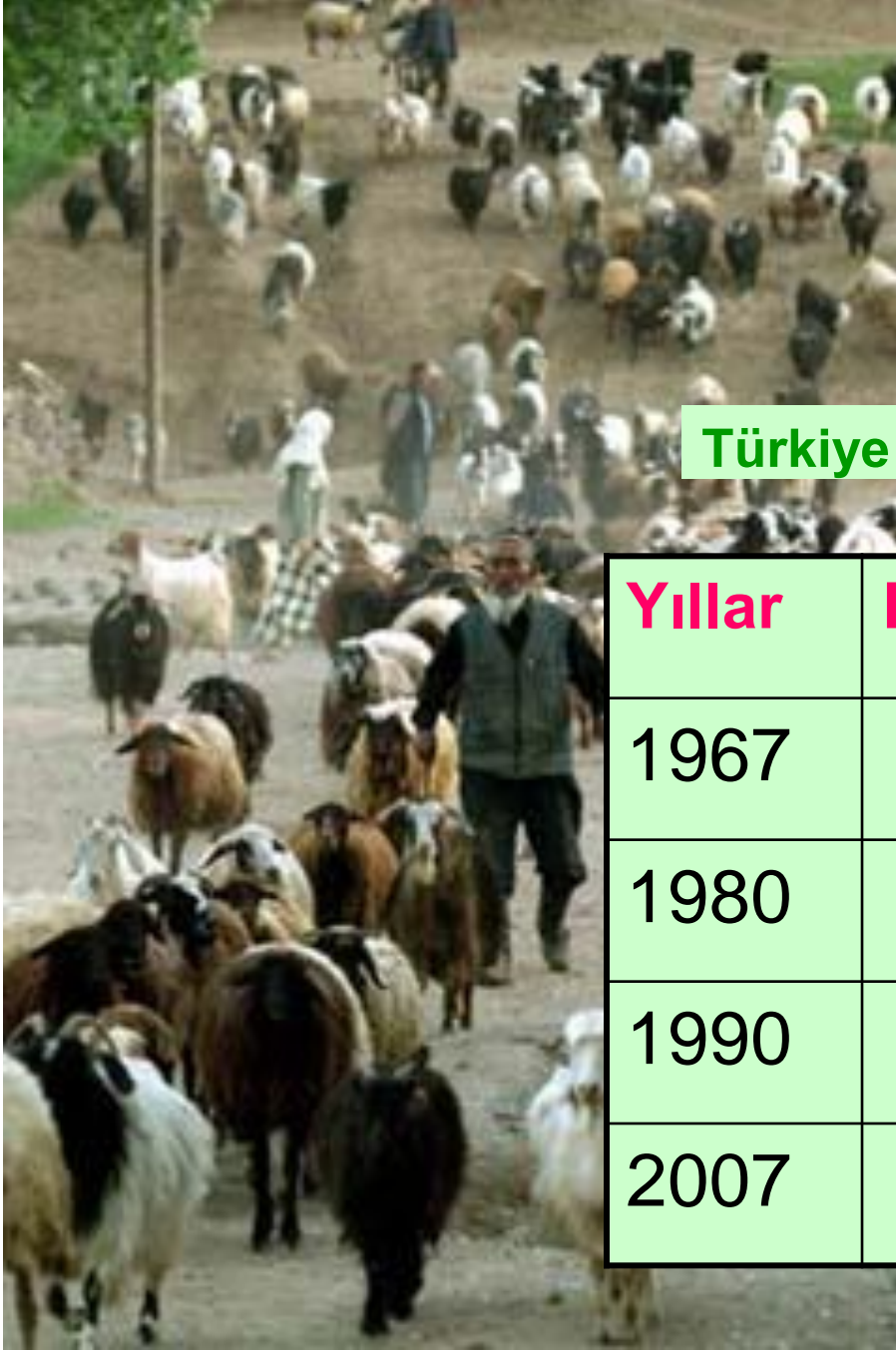
Türkiye'de Odun Hammaddesi Tüketimi

Yıl	YAPACAK (1000 m3) %		YAKACAK (1000 m3) %		TOPLAM(1000 m3)	ÜLKE NÜFUSU (1000 kişi)	K.B.O. TÜKET. (m3)
1978	7 832	21.9	28 000	78.1	35 832	42 640*	0.840
1980	8 400		28 000	76.9	36 400	44 438	0.819
1985	23.1		24 500	71.5	34 266	50 306	0.681
1990	9 766		22 500	69.8	32 238	56 473	0.571
1995	28.5		18 700	62.6	29 875	62 865	0.475
2000	9 738		18 000	61.5	29 259	65 757	0.445
2010	30.2		11 000		28 000	75 000	0.400
	11175	37.4	5 500 OGM		18 500 OGM		
	11 259	38.5	2 000 ÖZEL		5 000 ÖZEL		
	17 500		3 500 KAÇAK		1 500 İTH.		
	13 000 OGM				3 500 KAÇ.		
	3 000 ÖZEL						
	1 500 İTHAL						

•Odun Talebinin Azalması Üzerine Etki Eden Faktörler

- Kırsal Nüfusun Azalması ve Hayvancılığın Gerilemesi
- Uygulanan Enerji Politikaları
- Odun Yerine Kullanılabilen İkame Malların Üretiminin Artması, Özellikle Petrol Türevlerine Dayalı Sanayinin Gelişmesi.

Türkiye Hayvan Varlığı (Milyon adet)

Yıllar	Koyun	Keçi	Sığır
1967	32.0	21.0	15.0
1980	48.5	15.5	16.0
1990	40.5	11.0	6.7
2007	25.3	6.5	3.6

Türkiye çöl mü oluyor' acaba? ÇAPRAZ ATEŞ

ESRA KURT

25 mart 2001 MİLLİYET

Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ) Orman Fakültesi öğretim üyesi Prof.Dr. Cantürk Gümüş'ün, Türkiye'deki ağaç servetinde son yıllarda artış olmasına karşın, odun tüketiminin düştüğünü açıklaması ve bu nedenle Türkiye'de bir çölleşme tehlikesi bulunmadığını söylemesi tartışma yarattı. 'Türkiye çöl olacak' gibi bir varsayımın geçerli olmadığını söyleyen Gümüş'e karşılık TEMA, ülkedeki orman alanlarının hızla tahribata uğradığını savundu ve ülkenin çölleşme tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğunu bildirdi.

Prof. Cantürk Gümüş (KTÜ Orman Fak.) **Türkiye çöl olmuyor**

1963 - 1972 yıllarında yapılan envanter ile Türkiye'de 20.2 milyon hektar orman alanı, 927 milyon metreküp ağaç serveti olduğu belirlendi. Servetin her yıl, 27.7 milyon metreküp arttığı hesaplandı. Aynı dönemde, ülkede her yıl, yaklaşık 35 milyon metreküp odun tüketimi var. Ağaçlar, 27.7 milyon metreküp büyürken, artandan fazla tüketilmiş. Bu tüketim, ağaç servetinden karşılandı. 1980 - 90 yıllarında orman alanı 20.7 milyon hektar. 500 bin hektarlık artış var. Ağaç serveti, 1.2 milyar metreküpe çıkmış. Ağaç servetinde, her yıl 34 milyon metreküp artış olmuş. Nüfus artarken, odun tüketimi 29 milyon metreküpe geriledi. Göç olunca, tarım alanları, meralar ormanlaştı. Erozyon, giderek artan bir tehlike değil. 'Türkiye çöl olacak' gibi bir varsayıma karşı bence 'Türkiye çöl olmuyor' gibi bir slogan uygundur.

- Erkan Kulabaş (TEMA Gen. Md. Yrd.)
Pembe rüyalar bunlar
- Gümüş'ün, dayanak noktası yanlış. Çünkü 1963 - 72 planları, yersel metotla, sonra yapılan planlar ise uydu fotoğraflarıyla yapıldı. Ormanların servetinde bir düzelme yok. Ormanlarımız genellikle yaşlı. 29 milyon metreküp odun tüketilse, şu anda ormanlarımızdan yapılan üretim 14 - 15 milyon metreküp civarındadır. Kavaklardan elde edilen 6 milyon metreküp civarında bir ürün ile 20 - 21 milyon üretim var. Tüketim 29 milyon metreküp ise geri kalanını ya ithal ediyoruz ya odun hammaddesi yerine ikame maddeler kullanmaya çalışıyoruz, ya da ormanlar kaçak kesiliyor. Ormanlarımız tahrip oluyor. Maalesef Türkiye çöl oluyor. Lakayt kalıp, umursamazlık içinde olmayalım. Pembe rüyalara kapılmayalım.

Prof. Dr. Sedat Ayanoğlu (İ.Ü. Orman Fak.)

Neye göre ölçmüş?

- 500 bin hektar artış, göç edenlerin, ormandan açılmış tarlalarıdır. Vatandaş köyüne dönüp buraları yeniden tarlaya dönüştürebilir. Orman Kanunu'nun 2. maddesiyle 1974'ten bu yana orman dışına 460 bin hektar alan çıkarılmış. Hani artış? Köylünün tarlasının tesadüfen ormana dönüşmesi nedeniyle tezi kabul edilse dahi, artış devlet ormanlarından yer çıkarılmasıyla, bertaraf ediliyor. Orman alanımızın 10'da 1'i doğru dürüst orman, gerisi bozuk orman. Orman üzerindeki baskılar azalmakla beraber, sona ermiş değil. Tezini neye dayandırdı. Hangi ölçmeye göre yapmış? Kaynaklarının doğruluğu kuşkulu.

Avrupa Birliđi Ülkelerinde Ormanlık Alanlar (FAO, 2003)

GENEL ALAN (1000 ha)		ORMAN ALANI (milyon ha)		%	
TÜRKİYE	77 990	İsveç	27 132	Finlandiya	72.0
Fransa	55 010	Finlandiya	21 935	İsveç	65.9
İspanya	49 945	TÜRKİYE	21 537	Avusturya	47.0
İsveç	41 162	Fransa	15 341	Portekiz	40.1
Almanya	34 927	İspanya	14 370	İtalya	34.0
Finlandiya	30 459	Almanya	10 740	Almanya	30.7
İtalya	29 406	TÜRKİYE	11 202	İspanya	28.8
İngiltere	24 160	İtalya	10 003	Fransa	27.9
Yunanistan	12 890	Avusturya	3 886	Yunanistan	27.9
Portekiz	9 150	Portekiz	3 666	TÜRKİYE	28.0
Avusturya	8 273	Yunanistan	3 599	Belçika-Lüx.	22.2
İrlanda	6 889	İngiltere	2 794	TÜRKİYE	14.6
Danimarka	4 243	Belçika-Lü.	728	İngiltere	11.6
Hollanda	3 392	İrlanda	659	Hollanda	11.1
Belçika-Lü.	3 282	Danimarka	455	Danimarka	10.7
		Hollanda	375	İrlanda	9.6

Avrupa Birliđi Ülkeleri ve Türkiye Ormanlarında Ağaç Serveti (FAO, 2003; METLA, 1995)

ORMAN ALANI (1000 ha)		AĞAÇ SERVETİ (milyon m3)		ARTIM (milyon m3/yıl)	
İsveç	27 132	Almanya	2878	Almanya	134.0
Finlandiya	21 935	İsveç	2471	İsveç	91.0
TÜRKİYE	22 342	Fransa	1742	Finlandiya	69.7
Fransa	15 341	Finlandiya	1679	Fransa	65.9
İspanya	14 370	TÜRKİYE	1611	TÜRKİYE	45.9
Almanya	10 740	Avusturya	953	İspanya	27.8
İtalya	10 003	İtalya	743	Avusturya	22.0
Avusturya	3 886	İspanya	450	İtalya	13.6
Portekiz	3 666	İngiltere	203	Portekiz	11.3
Yunanistan	3 599	Portekiz	167	İngiltere	11.1
İngiltere	2 794	Yunanistan	149	Belçika	4.5
Belçika-Lüx.	728	Belçika	90	Danimarka	3.5
İrlanda	659	Danimarka	54	İrlanda	3.5
Danimarka	455	Hollanda	52	Yunanistan	3.3
Hollanda	375	İrlanda	30	Hollanda	2.4
		Lüksemburg	20	Lüksemburg	0.7

Avrupa Birliđi Ülkelerinde ve Türkiye'de Ormanların Verimliliđi

ORMAN ALANI (1000 ha)		BİRİM ALANDA SERVET (M3/ha)		BİRİM ALANDA ARTIM (M3/ha/yıl)	
İsveç	27 132	Almanya	286	Almanya	12.9
Finlandiya	21 935	Avusturya	245	Danimarka	7.7
TÜRKİYE	21 537	Belçika-Lüx.	151	Belçika-Lüx.	7.1
Fransa	15 341	Hollanda	139	Hollanda	6.4
İspanya	14 370	Danimarka	119	Avusturya	5.7
Almanya	10 740	Fransa	109	İrlanda	5.3
İtalya	10 003	İsveç	91	Fransa	4.3
Avusturya	3 886	Finlandiya	77	İngiltere	4.0
Portekiz	3 666	İtalya	74	İsveç	3.4
Yunanistan	3 599	İngiltere	73	Finlandiya	3.2
İngiltere	2 794	TÜRKİYE	72	Portekiz	3.1
Belçika-Lüx.	728	Portekiz	46	İspanya	1.9
İrlanda	659	İrlanda	46	TÜRKİYE	2.0
Danimarka	455	Yunanistan	41	İtalya	1.4
Hollanda	375	İspanya	31	Yunanistan	0.9